

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/434/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214201761
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2214201761.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Iveta Jankovičová a členov senátu Mgr. Renáta Gavalcová a JUDr. Martin Holíč v právnej veci navrhovateľa : PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO : 35 792 752, zastúpeného : Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 810 11 Bratislava proti odporcovi : I. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. R. XXX o zaplatenie 320,23 Eur s prísl. na odvolanie navrhovateľa proti Okresnému súdu v Dunajskej Strede č.k. 8C/24/2014-30 zo dňa 06. marca 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa p o t v r d z u j e .

Odporcovi sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal o zaplatenie 320,23 Eur s prísl., keď tvrdil, že odporca porušil zmluvne dohodnuté podmienky zo zmluvy o revolvingovom úvere, pričom sa s plnením dostal do omeškania. Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznal. Súd prvého stupňa zdôvodnil, že z výpisu z obchodného registra navrhovateľa vyplýva, že navrhovateľ má aj mal v predmete svojej činnosti okrem iných tiež poskytovanie úverov nebankovým spôsobom. Z uvedeného je potom nutné vyvodiť záver, že navrhovateľ bol dodávateľom a zároveň veriteľom podľa zák. ust. § 3 ods. 1/ zák. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy a tiež zák. ust. § 52 ods. 3/ Obč. zák., pretože túto činnosť vykonával v rámci svojho podnikania. Odporca v zmluvnom vzťahu vystupoval ako fyzická osoba - občan, teda ide o spotrebiteľa ako to vyplýva z ust. § 52 ods. 4/ Obč. zák. tak aj z ust. § 3 ods. 2/ zák. o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Táto okolnosť z pripojenej zmluvy nevyplýva a navrhovateľ opak tohto postavenia odporcu nepreukázal žiadnymi dôkazmi. Ak ide o vzťah dodávateľ a spotrebiteľ, ide o vzťah spotrebiteľský, zo spotrebiteľskej zmluvy podľa ust. § 52 ods. 1/ Obč. zák. a to bez ohľadu na jeho právnu formu. Preto sa musí riadiť zákonnými ustanoveniami Obč. zák. Z obsahu zmluvy aj jej zmluvných dojednaní (všeobecných) a tiež vlastných poznatkov súdu z iných vecí navrhovateľa aj v exekučných konaniach vyplýva, že text zmluvy bol vopred pripravený navrhovateľom ako dodávateľom. On určil, čo všetko v zmluve bude uvedené, v akom znení, aj čo sa týka všeobecných podmienok - v jeho prípade zmluvných dojednaní. Zmluvné dojednania v zmluve aj vo všeobecných podmienkach sú vypracované pre vopred bližšie neurčeného dlžníka - spotrebiteľa. Spotrebiteľ, teda ani odporca sa na ich prípravu nepodieľali a ani by nemohli docieľiť nejakú zásadnejšiu zmenu vopred pripravených podmienok. Okrem toho navrhovateľ nepreukázal, že podmienky zmluvy boli odporcom individuálne vyjednané. Navyiac to, že podmienky vypracoval samotný navrhovateľ vyplýva aj zo znenia čl. 2 bod. 2.1 prvá veta zmluvných dojednaní, kde sa uvádza, že zmluva sa uzatvára na predtlačenom formulári veriteľa. Takže zmluvné dojednania (aj všeobecné podmienky zmluvy) je nutné nepovažovať za

individuálne dojednané ako to vyplýva z ust. § 53 ods. 2/ a ods. 3/ Obč. zák. V ďalšom bolo nutné konštatovať, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno o existencii platnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, o revolvingovom úvere. Navrhovateľ síce predložil žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvu o revolvingovom úvere (č.l. 7), ale táto listina nespĺňa náležitosti platného právneho úkonu a písomnej formy. V zmluvných dojednaniach je popísaný postup uzatvárania zmluvy. V praxi podľa tohto je postup taký, že 1. dlžník vyplní žiadosť/zmluvu a bod 5 žiadosti/zmluvy a podpíše ju len on, ale listina nie je vyplnená v bode 6, pri ktorom je poznámka nevyplňajte, 2. takto podpísaná a v bode 6 nevyplnená zmluva ide navrhovateľovi, aby tento posúdil, či žiadosti dlžníka vyhoví alebo nie a v akej výške, 3. navrhovateľ ako dodávateľ a veriteľ v jednej osobe posudzuje žiadosť/zmluvu dlžníka, 4. po vyhodnotení, keď si navrhovateľ do žiadosti/zmluvy zapracoval možnosť zníženia a vykonania aj iných zmien, bez toho, aby to bolo považované z jeho strany za porušenie zmluvy, vyhotoví oznámenie pre dlžníka, podpíše žiadosť/zmluvu a následne 5. tieto listiny zasiela dlžníkovi. Vyplýva to aj z č.l. 2, 2.2. zmluvných dojednaní, kde sa hovorí o dôsledkoch ak veriteľ nepoše v lehote tam uvedenej žiadosť/zmluvu podpísanú veriteľom. Z tohto postupu vyplýva, že spotrebiteľ a teda aj odporca vlastne najprv podpíše žiadosť/zmluvu, kedy však nie je vôbec zrejmé a jednoznačné, jasné a určité, že sumu akú uviedol v žiadosti aj reálne dostane. Navyiac samotný navrhovateľ do zmluvných dojednaní zapracoval text o tom, že takto vyplnená a odporcom podpísaná žiadosť/zmluva sa považuje iba za návrh (čl. 2., 2.2. zmluvných dojednaní). Navrhovateľ ako veriteľ si totiž vyhradil právo jeho žiadosť posúdiť a prípadne ním požadovanú výšku znížiť alebo zmeniť iné parametre, napr. aj úrokovú sadzbu, RPMN, výšku a počet splátok a pod. V tomto smere by takéto dojednanie samo o sebe nebolo v rozpore so zákonom, ani s dobrými mravmi a ani s obchodnými zvyklosťami a zásadami poctivého obchodu. Navrhovateľ si však zapracoval do zmluvy dojednanie, že takéto zmeny môže urobiť jednostranne, nezávisle od vôle spotrebiteľa, bez jeho súhlasu, bez toho, aby mal možnosť spotrebiteľ, teda aj odporca sa k tomu vyjadriť a následne sa rozhodnúť, či podpíše alebo nie taký návrh zmluvy, ktorý mu predložil veriteľ ako dodávateľ. Zapracoval si do zmluvy, že zmluva nadobúda platnosť a účinnosť podpisom dlžníka, spoludlžníka 1, spoludlžníka 2 a veriteľa. Opäť by uvedené samo o sebe nebolo v rozpore s dobrými mravmi, v rozpore so zákonom a v rozpore s obchodnými zvyklosťami, ak by žiadosť/zmluva bola už pred podpisom dlžníka riadne vyplnená vo všetkých jej častiach, vrátane bodu 6 (údaje o schválenom revolvingovom úvere) a ak by odporca disponoval oznámením o schválení úveru tiež pred podpisom zmluvy, lebo uvedené oznámenie vlastne obsahuje to, čo mu je navrhovateľ ochotný poskytnúť a za akých zmluvných podmienok, ktoré bývajú niekedy iné než je v bode 5 žiadosti/zmluvy uvedené, aj v bode 6. Do zmluvy (do jej zmluvných dojednaní , tzv. všeobecných zmluvných podmienok) dokonca zapracoval súhlas dlžníka, že s oznámením o schválení úveru bude oboznámený po jeho odoslaní navrhovateľom odporcovi (ale až potom, čo už žiadosť/zmluvu odporca podpísal). Takže s obsahom oznámenia by sa mal dlžník oboznámiť podľa dojednaní v zmluve až po tom, čo by ho už zmluva mala zaväzovať. Ide o dojednanie jednoznačne koncipované v prospech výlučne jednej strany - dodávateľa na úkor a v neprospech dlžníka - spotrebiteľa, ktorého takýmito dojednaniami zbavujú jeho práva slobodného rozhodnutia či podmienky, ktoré mu dodávateľ oznámi až dodatočne prijme alebo nie a zaväzujú ho k prijatiu týchto podmienok nezávisle od jeho rozhodnutia a vôle týmito dojednaniami. Celý takýto postup je netransparentný, zavádzajúci a v rozpore nielen s dobrými mravmi, ale aj rozpore so zákonom. Ide o neplatnosť absolútnu. Na dôvod absolútnej neplatnosti musí súd prihliadnuť z úradnej povinnosti, bez ohľadu na to, či sa jej niekto dovoľá alebo nie. Dôvodom absolútnej neplatnosti zmluvy je tiež skutočnosť, že navrhovateľom vypracované zmluvné dojednania, ktoré obsahujú aj postup veriteľa ohľadne uzavretia zmluvy a tiež prehlásenia dlžníka a jeho súhlasy, sú písané tak drobným a ťažko čitateľným písmom, že je prakticky nemožné a vylúčené sa s nimi riadne oboznámiť a posúdiť ich obsah. Spôsobuje to neurčitosť a nezrozumiteľnosť, čo je dôvodom absolútnej neplatnosti, na ktorú ako už bolo uvedené musí súd prihliadnuť bez ohľadu na to, či sa jej niekto dovoľal alebo nie. V zmysle zák. ust. § 43 až 44/ Obč. zák. zmluva je uzavretá, ak návrh, ktorý bol predložený druhej strane, bol bez výhrad prijatý. Ak prijatie obsahuje nejaké výhrady, ak obsahuje niečo, čo v návrhu nie je, nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy ako to vyplýva aj zo zák. ust. § 44 ods. 2/ Obč. zák. Ide o odmietnutie návrhu a považuje sa to za nový návrh od druhej zmluvnej strany. V danej veci v bode 6/ žiadosti/ zmluvy sa tam uvádza schválená výška úveru poskytnutá čiastka úveru 38.000,00 Sk. Mesačná splátka (vrátane úrokov) už ale iná suma 2070,00 Sk než v bode 5/ žiadosti/zmluvy. Zmluvná odmena ale už iná suma 36.320,00 Sk. Nominálna hodnota úveru - celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (úver + úroky) už ale iná suma 74.520,00 Sk. Predpokladaná RPMN za úver ale už iná výška 63,67 %. Ročná úroková sadzba úveru ale už iná výška 64,12 %. Úverový limit ale zasa iná suma 86,940,00 Sk. Zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu zasa iná suma 28.814,00 Sk. Predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu opäť iná výška 56,44 %. Ročná úroková sadzba revolvingu znova iná výška 65,93 %. V oznámení sa uvádza schválená výška

úveru 38.000,00 Sk, výška mesačnej splátky 2.070,00 Sk (iná výška ako je v bode 5 žiadosti/zmluvy, kde je suma 2.295,00 Sk). RPMN úveru 63,67 % (údaj iný ako v bode 5 žiadosti, kde je 79,48 %). Schválená výška úverového limitu 86.940,00 Sk (údaj iný ako v bode 5 žiadosti/zmluvy, kde je 96.390,00 Sk). Zmluvná odmena -celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť za poskytnutie úveru 36.520,00 Sk (údaje iné ako v bode 5 žiadosti, kde suma 44.620,00 Sk). Ročná úroková sadzba úveru 64,12 % (údaje iné ako v bode 5 žiadosti/zmluvy, kde je výška 79,48 %). Z tohto potom vyplýva záver, že odporca ako dlžník vyplnil žiadosť/zmluvu, uviedol v nej čo požaduje tým, že vyplnil bod 5 žiadosti/zmluvy. Týmto dal návrh zmluvy navrhovateľovi. Navrhovateľ následne žiadosť/zmluvu vyplnil v bode 6 nie totožnými údajmi, ale čiastočne inými údajmi, ako sú uvedené vyššie. Vyplýva z toho, že návrh odporcu odmietol a to s poukazom na ust. § 44 ods. 2/ Obč. zák. Obdobne tak postupoval aj pri vyhotovení oznámenia o schválení úveru. Preto mala nasledovať ďalšia fáza a to prijatie takto zmeneného, teda nového návrhu zo strany navrhovateľa odporcom. Aby bolo možné konštatovať, že došlo k platnému uzavretiu písomnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, mal byť taký návrh navrhovateľa prijatý a podpísaný odporcom ako druhou zmluvnou stranou. V danom prípade takto postupované nebolo. Navrhovateľ tak neunesol svoje dôkazné bremeno o existencii platnej zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere, od ktorej by si mohol dôvodne odvodzovať právo na vrátenie poskytnutého úveru s úrokmi, poplatkami, zmluvnou odmenou a zmluvnou pokutou. Je však nesporné, že navrhovateľ určité plnenie odporcovi poskytol. Neposkytol mu však sumu 1.261,37 Eur + revolving 1.649,04 Eur, ako to v návrhu uvádza, pretože ako vyplýva z pripojenej karty klienta navrhovateľ dňa 17.04.2008 zaslal na účet odporcu iba sumu 1.953,99 Eur vrátane revolvingu. Takúto sumu by tak odporca bol povinný vrátiť navrhovateľovi, ale iba z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, pretože navrhovateľ poskytol odporcovi plnenie bez právneho titulu a odporca takto poskytnuté plnenie prijal tiež bez právneho titulu. O túto sumu sa tak zmenšil majetok navrhovateľa v prospech odporcu. O túto sumu sa zväčšil majetok odporcu na úkor navrhovateľa v čase keď mu túto sumu navrhovateľ poskytol. V čase podania návrhu navrhovateľa v tejto veci však odporca už navrhovateľovi nedlhoval žiadnu sumu. Odporca totiž navrhovateľovi už pred podaním návrhu uhradil celú ním poskytnutú sumu 1.953,99 Eur, keď odporca v skutočnosti zaplatil celkom 3.802,37 Eur, čo vyplýva z karty klienta, ktorú navrhovateľ pripojil a kde je obsiahnutý údaj o úhrade v takejto sume. Preto je návrh navrhovateľa nedôvodný. Navrhovateľ nemal právo na nič viac než poskytol, teda ani na prípadné úroky a poplatky, lebo neexistuje platná zmluva o spotrebiteľskom úvere, ako už bolo vyššie uvedené. Na zaplatenie takýchto nárokov by však navrhovateľ nemá právo ani z titulu bezdôvodného obohatenia, lebo k nemu nedošlo. Navrhovateľ takéto plnenie odporcovi neposkytol. Odporca takéto plnenie od navrhovateľa nedostal. Majetok navrhovateľa sa o tieto úroky a poplatky nemohol zmenšiť, lebo na ne vo vzťahu k odporcovi nemal právny nárok pre absenciu platnej zmluvy so všetkými náležitosťami podľa zák. o spotrebiteľských úveroch. Keďže navrhovateľ nemá právo na zaplatenie žalovanej, nemohol sa odporca s jej plnením dostať do omeškania. Navrhovateľovi tak nevzniklo právo ani na úroky z omeškania, lebo odporca s plnením dlžnej sumy v omeškaní nebol a tak nemá povinnosť úroky z omeškania navrhovateľovi uhradiť. Celé plnenie, ktoré odporca navrhovateľovi poskytol bolo nutné započítať jedine a výlučne len na vrátenie toho, čo navrhovateľ odporcovi poskytol, pretože absentuje platná zmluva a platné dojednanie o úrokoch a o akýchkoľvek iných prípadných nárokoch navrhovateľa voči odporcovi. Z týchto dôvodov preto súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. Navrhovateľ bol v celom rozsahu neúspešný, lebo jeho celý návrh bol ako nedôvodný zamietnutý. Odporca mal v konaní plný úspech, lebo nebol zaviazaný na úhradu toho, čo od neho požadoval navrhovateľ. Ako úspešnému účastníkovi mu tak vzniklo právo na náhradu

Odvolyvanie proti rozsudku v častiach výroku I. a II. podal navrhovateľ z dôvodu § 205 ods. 2 písm. a) 2 v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. c), písm. b) a písm. f) O.s.p. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu 1. stupňa zmenil v napadnutých výrokoch a odporcu zaviazal na zaplatenie žalovaných nárokov, na náhradu trov konania a na náhradu trov právneho zastúpenia navrhovateľa v konaní pred súdom 1. stupňa do troch dní po právoplatnosti rozsudku alternatívne navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu 1. stupňa a vec vrátilo súdu 1. stupňa na ďalšie konanie. Uplatnil si zároveň náhradu trov odvolacieho konania za zaplatený súdny poplatok za odvolanie a náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 39,53 euro vrátane DPH (1 úkon - odvolanie vo výške 29,88 eura vrátane DPH /24,90 eura + 20 % DPH/, 1 krát režijný paušál po 9,65 eura, vrátane DPH / 8,04 euro + 20 % DPH/). pre posúdenie celého procesu vzniku zmluvy je potrebné vychádzať z tých častí zmluvných dojednaní, ktoré upravujú priebeh predzmluvných vzťahov a vznik zmluvy samotnej. Z nich vyplýva, že žiadosť o poskytnutie úveru je predkladaná zo strany žiadateľa s tým, že pre posúdenie údajov uvedených v žiadosti aprílová

môže dôjsť aj k zníženiu výšky úveru. V tomto smere však bod 2. 1 zakotvuje, že schválením úveru prednejšia jej výška, s nižšou splátkou či menšou zmluvnou odmenou za úver než oproti tej, ktorá bola žiadaná nedôjde k zhoršeniu žiadateľa, lebo náklady schváleného úveru nebudú vyššie ako v prípade požadovaného úveru. Charakteristickým znakom žiadosti o poskytnutie úveru je teda, že sa s ňou vyjadruje aj záujem o poskytnutie úveru aj za iných podmienok z napadnutého rozsudku nevyplýva s akým zákonným ustanovením je proces vzniku zmluvy v rozpore. Ako vyplýva zo zmluvných dojednaní pod bodom 2. 1. Žiadateľ - dlžník dáva pri svojej žiadosti súhlas, aby veriteľ následne po posúdení jeho schopnosti splácať úver pristúpil k zmene údajov o výške úveru a súvisiacich parametrov. Z týchto ustanovení je tiež zrejmé, že veriteľ môže tieto zmeny uskutočňovať len prospeje dlžníka, teda nemôže mu sumu úveru a súvisiace parametre navýšiť iba znížiť. K záveru súdu o rozpore s dobrými mravmi navrhovateľ uvádza, že ak môže veriteľ znížiť úver, k čomu mu dlžník dal vopred súhlas tak je samozrejme, že so znížením, respektíve zmenou úveru, pri ktorom sú, ale zachované pôvodné hodnoty úrokov a RPMN, prípadne nižšie sa musí upraviť aj výška splátok a doba splatnosti ako pri pôvodne žiadanom úvere nie je v tom vidieť v rozpore so žiadnym ustanovením O.z. a tiež zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd žiadnymi okolnosťami neuviedol, že prečo by sa mala za týchto podmienok jednať o netransparentný, zavádzajúci a v rozpore s dobrými mravmi, ako je v rozpore so zákonom nedá sa vôbec stotožniť so závermi súdu, že ide o absolútnu neplatnosť právneho úkonu a ak takýto záver súd prijal a málo presvedčivo odôvodniť. K záveru súdu, že zmluvné dojednania vypracované navrhovateľom sú nečitateľné a je ťažké sa s nimi oboznámiť, k tomu navrhovateľ udáva, že tieto sú súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere ktorá na nej výslovne odkazuje podpisom na zmluvy dlžník vyjadril súhlas s uvedenými zmluvnými dojednania. Súd nepodoprel žiadnymi konkrétnymi skutočnosťami, že sa dlžník nemohol so zmluvnými dojednania mi oboznámiť a navyše v konaní nebolo sporné, že sa dlžník s nimi nemohol oboznámiť. Konajúci súd nesprávne vykladá aplikuje aj ustanovenie § 42 ods. 2 OZ zmyslom, ktorého je, aby sa zabránilo vzniku zmluvy inak ako na základe konsenzu. Každá výhrada, obmedzenie, dodatok, či iná zmena musia byť takými, že menia predložený návrh do podoby, ktorý by nezodpovedal vôli oferenta. V tomto prípade sa to nestalo. Vôľa odporcu zahrňovala nielen žiadosť o inú výšku úveru, ale aj za výhodnejších podmienok. Odlišnosť v údají o hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov vo výške splátky a vo výške zmluvnej odmeny zo skutkových okolností vyplývajúcich z obsahu súdneho spisu nie je zmenou návrhu, ako má namysli ustanovenie § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka. To čo v žiadosti odporcu uvádzal prejavuje jeho vôľu o ten istý úver, pri ktorom zmluvná odmena bude nižšia - 38 000 SK, výška mesačnej po splátky bude nižšia 2070 SK a výška RP MN bude nižšia 63,67 % . Bola odporcu teda nesporne zahrňovala aj záujem o úver výhodnejší vzhľadom k uvedenému závery súdu o neakceptovanie návrhu odporcu na uzavretie zmluvy zo strany navrhovateľa nie súdu dôvodnými . Napokon tá vôľa odporcu to znamená záujem o výhodnejší úver bola vyjadrená samotným podaním žiadosti, keďže podľa článku 2., ods. 2. 1 má dlžník je vyplniť ním požadovanú výšku úveru a súhlasí s tým, že veriteľ je oprávnený pri posúdení schopnosti dlžníka splácať úver D výšku úveru znížiť a schváliť iné parametre požadovaného úveru ako dlžník uviedol v bode 5 žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, pričom výška úrokovej sadzby a RPMN nebude vyššia než v prípade úveru požadovaného dlžníkom.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§10 ods. 1 O.s.p.), po zistení že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 201 a 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), zverejnením vyhlásenia termínu rozhodnutia na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 O.s.p.), a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Podľa ust. § 1 ods. 1/ zák. o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa ust. § 2 písm. a/ zák. o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo inej právnej forme.

Podľa ust. § 3 ods. 1/ zák. o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania.

Podľa ust. § 3 odsek 2/ zák. o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa ust. § 4 ods. 1/ zák. o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa ust. § 3 ods. 1/ Obč. zák. výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa ust. § 37 ods. 1/ Obč. zák. právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

Podľa ust. § 39 Obč. zák. v znení účinnom od 01.03.2010 neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa ust. § 43a ods. 1/ Obč. zák. prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy, ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade Jeho prijatia.

Podľa ust. § 43c ods. 2 veta prvá/ Obč. zák. včasné prijatie návrhu nadobúda účinnosť okamihom, keď vyjadrenie súhlasu s obsahom návrhu dôjde k navrhovateľovi.

Podľa ust. § 44 ods. 2/ Obč. zák. prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh.

Podľa ust. § 46 ods. 1/ Obč. zák. písomnú formu musia mať zmluvy o prevodoch nehnuteľností, ako aj iné zmluvy, pre ktoré to vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov.

Podľa ust. § 52 ods. 1/ Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ust. § 52 ods. 2/ Obč. zák. ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ust. § 52 ods. 3/ Obč. zák. dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 52 ods. 4/ Obč. zák. spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 451 ods. 1/ Obč. zák. kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa ust. § 451 ods. 2/ Obč. zák. bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa ust. § 456 Obč. zák. predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa ust. § 517 ods. 1 veta prvá / Obč. zák. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa ust. § 517 ods. 2/ Obč. zák. ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Prvostupňový súd správne vychádzal z toho zistenia, že navrhovateľ mal v predmete svojej činnosti okrem iných tiež poskytovať úverov nebankovým spôsobom a bol preto veriteľom podľa zák. ust. § 3 ods. 1/ zák. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy a tiež zák. ust. § 52 ods. 3/ Obč. zák., pretože túto činnosť vykonával v rámci svojho podnikania. Odporca v zmluvnom vzťahu vystupoval ako fyzická osoba - občan, teda ide o spotrebiteľa ako to vyplýva z ust. § 52 ods. 4/ Obč. zák. tak aj z ust. § 3 ods. 2/ zák. o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Ide o vzťah spotrebiteľský, zo spotrebiteľskej zmluvy podľa ust. § 52 ods. 1/ Obč. zák. a správne aplikoval ustanovenia Obč. zák.

V zmysle zák. ust. § 43 až 44/ Obč. zák. zmluva je uzavretá, ak návrh, ktorý bol predložený druhej strane, bol bez výhrad prijatý. Ak prijatie obsahuje nejaké výhrady, ak obsahuje niečo, čo v návrhu nie je, nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy ako to vyplýva aj zo zák. ust. § 44 ods. 2/ Obč. zák. v bode 6/ žiadosti/ zmluvy sa tam uvádza schválená výška úveru poskytnutá čiastka úveru 38.000,00 Sk. Mesačná splátka (vrátane úrokov) už ale iná suma 2070,00 Sk než v bode 5/ žiadosti/zmluvy. Zmluvná odmena ale už iná suma 36.320,00 Sk. Nominálna hodnota úveru - celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (úver + úroky) už ale iná suma 74.520,00 Sk. Predpokladaná RPMN za úver ale už iná výška 63,67 %. Ročná úroková sadzba úveru ale už iná výška 64,12 %. Úverový limit ale zasa iná suma 86,940,00 Sk. Zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu zasa iná suma 28.814,00 Sk. Predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu opäť iná výška 56,44 %. Ročná úroková sadzba revolvingu znova iná výška 65,93 %. V oznámení sa uvádza schválená výška úveru 38.000,00 Sk, výška mesačnej splátky 2.070,00 Sk (iná výška ako je v bode 5 žiadosti/zmluvy, kde je suma 2.295,00 Sk). RPMN úveru 63,67 % (údaj iný ako v bode 5 žiadosti, kde je 79,48 %). Schválená výška úverového limitu 86.940,00 Sk (údaj iný ako v bode 5 žiadosti/zmluvy, kde je 96.390,00 Sk). Zmluvná odmena -celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť za poskytnutie úveru 36.520,00 Sk (údaje iné ako v bode 5 žiadosti, kde suma 44.620,00 Sk). Ročná úroková sadzba úveru 64,12 % (údaje iné ako v bode 5 žiadosti/zmluvy, kde je výška 79,48 %). Z tohto potom vyplýva záver, že odporca ako dlžník vyplnil žiadosť/zmluvu, uviedol v nej čo požaduje tým, že vyplnil bod 5 žiadosti/zmluvy. Týmto dal návrh zmluvy navrhovateľovi. Navrhovateľ následne žiadosť/zmluvu vyplnil v bode 6 nie totožnými údajmi, ale čiastočne inými údajmi, ako uviedol odporca, spotrebiteľ v žiadosti. Tzn., že návrh odporcu odmietol a to s poukazom na ust. § 44 ods. 2/

Obč. zák. a tak postupoval aj pri vyhotovení oznámenia o schválení úveru. Potom správne ako súd I. stupňa poukázal malo nasledovať prijatie takto zmeneného návrhu zo strany navrhovateľa odporcom.

Kedže ide o zmluvu o revolvingovom úvere musí spĺňať zákonom dané podmienky uvedené nielen v zákonných ustanoveniach Obč. zák., ale aj zák. o spotrebiteľských úveroch. Zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa zák. o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy musí mať písomnú formu. Z textu zmluvy však vyplýva, že bol vopred pripravený navrhovateľom ako dodávateľom- navrhovateľom a on určil všetko v zmluve aj obsah všeobecných podmienok - v tomto prípade zmluvných dojednaní. Zmluvné dojednania v zmluve aj vo všeobecných podmienkach sú vypracované pre vopred bližšie neurčeného dlžníka - spotrebiteľa. Spotrebiteľ, nemohol chcieť nejakú zásadnejšiu zmenu vopred pripravených podmienok, musel sa podriadiť vopred pripravenej formulácii ak chcel úver dostať. Okrem toho navrhovateľ nepreukázal, že podmienky zmluvy boli odporcom individuálne vyjednané aj všeobecné podmienky zmluvy ako to vyplýva z ust. § 53 ods. 2/ a ods. 3/ Obč. zák. Vyplýva to aj zo znenia čl. 2 bod. 2.1 prvá veta zmluvných dojednaní : „...že zmluva sa uzatvára na predtlačenom formulári veriteľa. Prvostupňový súd tiež poukázal na nesprávny postup pri podpisovaní zmluvy, že spotrebiteľ a teda aj odporca vlastne najprv podpíše žiadosť/zmluvu, kedy však nie je vôbec zrejmé a jednoznačné, jasné a určité, že sumu akú uviedol v žiadosti aj reálne dostane. Navyiac samotný navrhovateľ do zmluvných dojednaní zapracoval text o tom, že takto vyplnená a odporcom podpísaná žiadosť/zmluva sa považuje iba za návrh (čl. 2., 2.2. zmluvných dojednaní). Navrhovateľ ako veriteľ si totiž vyhradil právo jeho žiadosť posúdiť a prípadne ním požadovanú výšku znížiť alebo zmeniť iné parametre, napr. aj úrokovú sadzbu, RPMN, výšku a počet splátok a pod. V tomto smere by takéto dojednanie samo o sebe nebolo v rozpore so zákonom, ani s dobrými mravmi a ani s obchodnými zvyklosťami a zásadami poctivého obchodu.

Navrhovateľ si zapracoval do zmluvy dojednania, že zmeny môže urobiť jednostranne, nezávisle od vôle spotrebiteľa, bez jeho súhlasu, bez toho, aby mal možnosť spotrebiteľ sa k tomu vyjadriť. Tak poukázal I. stupňový súd, že si tam zapracoval: ... že zmluva nadobúda platnosť a účinnosť podpisom dlžníka, spoludlžníka 1, spoludlžníka 2 a veriteľa. Ak by žiadosť/zmluva bola už pred podpisom dlžníka riadne vyplnená vo všetkých jej častiach, vrátane údajov o schválenom revolvingovom úvere v bode 6 a ak by odporca mal oznámenie o schválení úveru pred podpisom zmluvy, obsahujúce, čo mu je navrhovateľ ochotný poskytnúť a za akých zmluvných podmienok, vtedy ako správne súd I. stupňa uviedol, nebolo by to v rozpore s dobrými mravmi. Do zmluvy bol dodatočne tiež uvedený súhlas dlžníka, že s oznámením o schválení úveru bude oboznámený po jeho odoslaní navrhovateľom odporcovi, bolo to však potom, čo odporca podpísal žiadosť. S obsahom oznámenia by sa mal dlžník oboznámiť podľa dojednaní v zmluve až po tom, čo by ho už zmluva mala zaväzovať a preto sa jedná o dojednanie v prospech výlučne jednej strany - dodávateľa a v neprospech spotrebiteľa. Preto aj vyhodnotil súd I. stupňa takýto postup za netransparentný, zavádzajúci a v rozpore nielen s dobrými mravmi, ale aj rozpore so zákonom. Ide o neplatnosť absolútnu. A na to, že zmluvné dojednania navrhovateľom vypracované obsahujúce postup veriteľa ohľadne uzavretia zmluvy a tiež prehlásenia dlžníka a jeho súhlasy, sú písané tak drobným a ťažko čitateľným písmom, čo znemožňuje sa s nimi riadne oboznámiť a posúdiť ich obsah a spôsobuje to neurčitosť a nezrozumiteľnosť- dôvod absolútnej neplatnosti. Súd na ňu prihliadol ex offio. Odporca totiž navrhovateľovi už pred podaním návrhu uhradil celú ním poskytnutú sumu 1.953,99 Eur, keď odporca v skutočnosti zaplatil celkom 3.802,37 Eur, čo vyplýva z karty klienta, ktorú navrhovateľ pripojil a kde je obsiahnutý údaj o úhrade v takejto sume. Navrhovateľ dňa 17.04.2008 zaslal na účet odporcu iba sumu 1.953,99 Eur vrátane revolvingu. Návrh navrhovateľa je nedôvodný. Navrhovateľ nemal právo ani na prípadné úroky a poplatky, lebo neexistuje platná zmluva o spotrebiteľskom úvere. Na zaplatenie takýchto nárokov by však navrhovateľ nemá právo ani z titulu bezdôvodného obohatenia, lebo k nemu nedošlo pre absenciu platnej zmluvy so všetkými náležitosťami podľa zák. o spotrebiteľských úveroch. Keďže navrhovateľ nemá právo na zaplatenie žalovanej, nemohol sa odporca s jej plnením dostať do omeškania a nevzniklo mu právo ani na úroky z omeškania, lebo odporca s plnením dlžnej sumy v omeškanií nebol.

Odvolačný súd vecne správny rozsudok súdu I. stupňa preto potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p.

Podľa ust. § 224 ods. 1 za použitia ust. § 142 ods. 1 O.s.p. vzniklo úspešnému odporcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania, no žiadne trovy mu nevznikli, nežiadal ich uhradiť, preto mu ich odvolací súd nepriznal

Senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.